

Pan Tadeusz Adama Mickiewicza

Jacek Soplica (Ksiądz Robak) – główny bohater

- brat Sędziego, ojciec Tadeusza, w młodości hulaka i awanturnik
- nieszczęśliwie zakochany w Ewie, córce Stolnika Horeszki, który – mimo zasług Jacka – upokarza go, podając czarną polewkę (znak, że nie chce go za zięcia)
- pełen rozpacz i gniewu usiłuje zapomnieć o miłości – żeni się z inną (ma z nią syna Tadeusza), pogrąża się w nałogu pijaństwa, popada w konflikt z prawem i sumieniem (zabójstwo Stolnika po odpartym ataku Moskali na zamek Horeszków)
- uznany za zdrajcę, opuszcza Litwę i postanawia odpokutować winę, przechodzi przemianę wewnętrzną, zostaje bernardynem i na znak pokory przyjmuje imię Robak, staje się człowiekiem skromnym, pobożnym i bez reszty oddanym sprawom ojczyzny (doświadcza aresztowań i ran w boju)
- wraca do Soplicowa, by przygotować powstanie przeciwko Rosjanom (plany te niweczy zajazd, w czasie którego ksiądz Robak zostaje ranny – zasłania sobą Hrabiego i w ten sposób ratuje życie ostatnie z rodu Horeszków)
- na łożu śmierci wyznaje prawdę o sobie (wcześniej nawet Sędzia nie rozpoznał w mnichu brata – Jacek zdradził mu swoją prawdziwą tożsamość przed zajazdem i bitwą), uzyskuje przebaczenie Gerwazego, po śmierci zostaje zrehabilitowany
- nie jest, jak inni bohaterowie romantyczni, indywidualistą wyrastającym ponad ogół, motorem jego działań było poczucie obowiązku Polaka, nie zaś pragnienie sławy

Jacek Soplica wyjawiał prawdę o swoim życiu w obecności swojego brata – Sędziego i zacieklego wroga – Klucznika. Po wysłuchaniu spowiedzi Gerwazy przebaczył Soplicy i wyjawiał, że Stolnik przed śmiercią też uczynił znak krzyża. Podkomorzy ogłosił rehabilitację Jacka Soplicy. Ekspiacja, którą wyznaczył sobie zabójca Stolnika, znacznie przerosła miarę winy.

rehabilitacja – oczyszczenie kogoś z fałszywych zarzutów

ekspiacja – zadośćuczynienie za grzechy, pokuta